

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Filip Vašků**, Dějiny umění

Název práce: ***Knihovna premonstrátského kláštera Teplá – typologie, vybavení, autoři***

Vedoucí práce: Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Předkládaná kvalifikační práce Filipa Vašků se zabývá v novějších českých dějinách umění kupodivu dosud opominutým tématem historizující architektury a vybavení knihovny premonstrátského kláštera v Teplé, která vznikla těsně po roce 1900 za opata Johanna Gilberta Helmera.

Úvodem bych chtěl předeslat, že odevzdaný text považuji za velmi kvalitní a důrazně bych doporučil nejen jeho publikování v upravené verzi, ale především další práci jeho autora na tématu. Důvodem tohoto doporučení jsou objevy, které autor při archivní rešerši učinil a které nejen že významně rozšiřují poznatky o Helmerově stavebnické aktivitě v Teplé, ale volají též po řádném uměleckohistorickém zhodnocení, především ve smyslu typologie a funkce plánovaných, ale nakonec nerealizovaných staveb. Všichni zúčastnění v komisi mohli navíc vyslechnout autorův pečlivě připravený příspěvek na studentské konferenci Paragone letos v Olomouci, v němž shrnul obsah textu a prezentoval objevy plánů na další dostavby, takže není na tomto místě nutné přínos jeho práce dále zdůrazňovat.

Prioritním úkolem Filipa Vašků však při zadání práce bylo zpracování stavební historie novostavby knihovny, dále určení autorů uměleckořemeslných složek jejího interiéru a v neposlední řadě ikonografická analýza nástropní fresky i její typologická komparace s výzdobami barokních klášterních knihoven střední Evropy 18. století. Jak to tak ale v bádání často bývá, zajímavější než to co archivech hledáme, bývá to, co bychom tam nečekali. Vašků byl totiž schopen dohledat písemné dokumenty a plány pro další fáze stavebního rozvoje kláštera, v jehož rámci měl vzniknout především typologicky pozoruhodný, velkými okny otevřený centrální zahradní pavilón pro studium raritních knih a studium v letních dnech.

Autor svou práci rozčlenil do kapitol chronologickým, „školským“ způsobem, takže se po nejnutnějším vylíčení dějin premonstrátů v Teplé věnuje podobě a rozdělení původní barokní knihovny, jejíž prostory pak začaly sloužit jiným účelům. Větší část celého textu práce o stavebních aktivitách kolem 1900 je uvozena kapitolami o jejich ekonomickém zázemí, a právě o osobnosti zmíněného iniciativního opata Helmera. Oceňuji, že v kapitolách analyzujících slohovou polohu dostavby muzea a knihovny byl autor schopen samostatně rozlišit, že realizace má vlastně slohové polohy dvě – jednu až klamavě (pseudo)barokně napodobivou, protože tvoří pohledovou protiváhu k původnímu baroknímu jižnímu křídlu (dnes by ji však pravděpodobně odmítli i památkáři!) a druhou příklánějící se spíše k expresivní poloze manýrismu – právě tou pak vstupuje z východní stěny světlo do nové knihovny. Z archivních písemností, které Vašků poctivě prostudoval, pak mohl přesně určit jednotlivce a firmy, které se podílely na podobě interiéru – štukatéri, truhláři a řezbáři, kovotepci a malíři. Zajímavým objevem je skutečnost, že v rámci těchto prací byl zaangažován i významný český později modernistický architekt i urbanista Alois Dryák.

Filip Vašků nejen že vrchovatě naplnil požadavky kladené na podobu bakalářských prací, ale objevenými plány pro dostavbu pavilónu a celého severozápadního křídla, které by areál kláštera zcela uzavřelo, si navíc přirozeně otevřel cestu k dalšímu, možná více napínavému výzkumu ve smyslu „co by bylo, kdyby“.

Z výše řečeného je tedy zřejmé, že předkládanou bakalářskou práci Filipa Vašků Němečka s radostí a bez výhrad **doporučuji k obhajobě**.

Navrhovaná klasifikace: výborně

podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 2. června 2023

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl/a
--------------------	---------	-------------	-------	-------------